

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พุทธศักราช ๒๕๖๖

ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน
อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พุทธศักราช ๒๕๖๖

ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน
อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ข้อบัญญัติ องค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

.....

หลักการ

รัฐบาลมีนโยบายในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษจากน้ำเสีย ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและชุมชน และเป็นการช่วยลดปริมาณน้ำเสีย และเป็นการปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้น โดยการจัดการระบบน้ำเสียในอาคารและครัวเรือนเป็นการแก้ไข ปัญหาที่ต้นทางและเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาคุณภาพของน้ำ ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียในอาคารและครัวเรือนเพื่อบังคับใช้กับผู้ที่จะปลูกสร้างอาคาร

เหตุผล

องค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียใน อาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ และบังคับใช้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน ต่อไป

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

.....

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน ว่าด้วยเรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐(๓) และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อนและนายอำเภอตากใบจึงตราข้อบัญญัติไว้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ ”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน ตั้งแต่วันที่ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อนแล้ว ๑๕ วัน

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานหรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจับพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสาดน้ำ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเลและแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อน และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลพร่อนที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๕ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำและยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้น ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันเช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ เก็บ ขน น้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมัน
ไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๘ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๙ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตาม
ข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจยกเว้นการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ ตามความจำเป็น
โดยพิจารณาถึงสภาพ ลักษณะหรือการใช้ประโยชน์ของอาคาร หรือสภาพของพื้นที่ เช่น พื้นที่บนเขา พื้นที่
เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท

ข้อ ๑๑ ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลพร้อม รักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ
ออก ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายกาทลง แสงสุวรรณ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพร้อม

เห็นชอบ

(นายดำรงศักดิ์ แก้วดวง)

นายอำเภอตากใบ

การกำหนดมาตรฐานปริมาณความจุของบ่อดักไขมัน

ขนาดพื้นที่และประเภทอาคาร (ตารางเมตร)	ความจุไม่น้อยกว่า (ลิตร)	ปริมาตรไม่น้อยกว่า (ลบ.ม.)
๑. อาคารอยู่อาศัยพื้นที่อาคาร		
๑.๑ ขนาดไม่เกิน ๕๐ ตารางเมตร	๕๐	๐.๐๕
๑.๒ ขนาด ๕๑ - ๑๐๐ ตารางเมตร	๑๐๐	๐.๑๐
๑.๓ ขนาด ๑๐๑ - ๒๐๐ ตารางเมตร	๒๕๐	๐.๒๕
๑.๔ ขนาด ๒๐๑ - ๕๐๐ ตารางเมตร	๕๐๐	๐.๕๐
๑.๕ ขนาด ๕๐๑ - ๑,๐๐๐ ตารางเมตร	๗๕๐	๐.๗๕
๑.๖ ขนาด ๑,๐๐๐ ตารางเมตร ขึ้นไป	๑,๐๐๐	๑.๐๐
๒. ห้องแถวหรือตึกแถว ไม่ว่าจะใช้เพื่อ การพาณิชย์หรือพักอาศัย พื้นที่อาคาร ทุกชั้นรวมกันแต่ละคูหา		
๒.๑ ขนาดไม่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร	๘๐๐	๐.๘๐
๒.๒ ขนาด ๒๐๑ - ๕๐๐ ตารางเมตร	๑,๔๐๐	๑.๔๐
๒.๓ คูหาที่สูงเกิน ๓ ชั้น	๑,๕๐๐	๑.๕๐
๓. อาคารสาธารณะ/อาคารอยู่อาศัยรวม พื้นที่อาคาร		
๓.๑ ขนาดไม่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร	๑,๐๐๐	๑.๐๐
๓.๒ ขนาด ๒๐๑ - ๕๐๐ ตารางเมตร	๑,๒๐๐	๑.๒๐
๓.๓ ขนาด ๕๐๑ - ๑,๐๐๐ ตารางเมตร	๑,๕๐๐	๑.๕๐
๓.๔ ขนาด ๑,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ ตารางเมตร	๒,๕๐๐	๒.๐๐
๓.๕ ขนาด ๓,๐๐๐ ตารางเมตร ขึ้นไป	๒,๕๐๐	๒.๕๐

รายละเอียดบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมัน เป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนกับน้ำทิ้งและช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัว โดยตัวบ่อบางได้ ๒ ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกันในส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรงนี้สามารถ แยกออกมาได้ เพื่อให้ซากเศษอาหารทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่าน ตะแกรงลอดแผ่นกันเข้าส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ดักไขมัน คือ จะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อได้ไขมันและ น้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถดักออกไปทิ้งได้ ส่วน น้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

รูปแบบบ่อดักไขมัน มี ๓ รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสม ดังนี้

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสมสำหรับบ้านเรือนทั่วไปและ สถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดัก ไขมันได้การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดินหรือใต้ดินและกักเก็บน้ำเสียได้อย่างน้อย ๖ ชม.

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ การติดตั้งใช้งานเหมาะสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหารและตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดัก ไขมันบนพื้นที่และสามารถ กักเก็บน้ำเสียอย่างน้อย ๕ ชม.

๓. บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูป การติดตั้งใช้งานได้ทุกประเภทอาคาร

ค่าใช้จ่ายบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์	ราคาประมาณ ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาท
๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่	ราคาตามขนาดของบ่อ
๓. บ่อดักไขมันแบบสำเร็จรูป	ราคาตามขนาดของบ่อ (ราคาตามท้องตลาด)

การใช้งานและการดูแลรักษา

๑. ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน
๒. ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลึกให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน
๓. ต้องไม่เอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร
๔. ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ดักกรองไว้ได้หน้าตะแกรงออกสม่ำเสมอ
๕. ห้ามเอาน้ำจากส่วนอื่น ๆ เช่น น้ำล้างมือ น้ำอาบ น้ำซัก น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน
๖. ต้องหมั่นตักไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ นำไขมันที่ตักได้ใส่ภาชนะปิดมิดชิด รวมไปกับขยะมูลฝอย เพื่อให้รถขยะองค์การบริหารส่วนตำบลพร้อม นำไปกำจัดต่อไป
๗. หมั่นตรวจดูที่ระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบ ต้องทำตาม ข้อ ๖ ให้ถี่ขึ้นมากกว่าเดิม

.....

